

Sygn. akt V U 323/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

13 czerwca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Protokolant : osobiście

po rozpoznaniu 13 czerwca 2023 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 października 2022 roku, nr (...)

o zasiłek pogrzebowy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. P. prawo do zasiłku pogrzebowego.

Sędzia Wiesław Jakubiec

sygn. akt V U 323/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 października 2022 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu M. P. prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym ojcu H. P. (1). W uzasadnieniu organ wskazał, że ubezpieczony złożył wniosek o zasiłek po upływie ustawowego terminu 12 miesięcy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o przyznanie mu prawa do zasiłku podnosząc w uzasadnieniu, iż przyczyny złożenia wniosku z opóźnieniem nie wynikały z jego winy ale z faktu, że właściwy urząd w Niemczech (z uwagi na śmierć ojca w Niemczech) po długotrwałym postępowaniu wydał akt zgonu dopiero 26.09.2022 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

H. P. (1) (P.)-ojciec ubezpieczonego M. P. zmarł w dniu 23.12.2020 r. w M. ,w Niemczech.

W dniu 8.01.2021 r. odbył się jego pogrzeb, którego koszty w całości poniósł ubezpieczony, w tym m.in. koszt przewóz ciała ojca do Polski (7 000 zł), wykopanie grobu i demontaż nagrobka (1800 zł), zakup krzyża nagrobnego, obudowa nagrobna, usługa- karawan, złożenie ciała do grobu (1824 zł).

W związku z pandemią SARS- Cov2 urzędy były zamknięte i ograniczona była możliwość przemieszczania się, zwłaszcza między państwami. Ubezpieczony złożył we właściwym urzędzie w Niemczech wniosek o wydania aktu zgonu. Został wezwany do przedłożenia m.in: aktu urodzenia , świadectwa dotyczącego orzeczeń w sprawach

małżeńskich z uwagi na rozwód ojca oraz przedstawienia dowodów na pokrewieństwo w związku ze „zniemczeniem” przez ojca nazwiska (P.). Ponad półtora roku (24.01.2022 r. i 20.07.2022 r.) ubezpieczony czekał aby Sąd Okręgowy w Rybniku wydał mu ww. świadectwa, które niezwłocznie przesłał do Urzędu w Niemczech.

W dniu 26.09.2022 r. Urząd wydał akt zgonu ojca ubezpieczonego, który wysłano mu 29.09.2022r.

Wniosek o zasiłek pogrzebowy wpłynął do organu w dniu 17.10.2022 r. Ubezpieczony załączył pismo w którym wyjaśnił przyczyny złożenia wniosku dopiero w tym momencie.

Decyzją z 20 października 2022 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu M. P. prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłym ojcu H. P. (1) z argumentacją, że uprawnienie ubezpieczonego się przedawniło.

Dowód: przesłuchanie ubezpieczonego k. 15v, pisma z SO w Rybniku w kwestii świadectw dot. orzeczeń w sprawach małżeńskich k. 18 i 20 , pokwitowanie przewozu ciała k. 19, koperta w której przysłano akt zgonu k. 21,

akta organu rentowego: wniosek o zasiłek pogrzebowy i pismo wyjaśniające opóźnienie, akt zgonu w języku niemieckim, akt urodzenia ubezpieczonego, zaświadczenie o zatrudnieniu ubezpieczonego , zaświadczenie, mail z firmy przewozowej , faktury za pogrzeb, decyzja z dnia 20.10.2022 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, a także w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonego- dowody te tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci:

- 1) ubezpieczonego;
- 2) osoby pobierającej emeryturę lub rentę;
- 3) osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania;
- 4) członka rodziny osoby wymienionej w pkt 1 i 2.

Ust. 2. Członkami rodziny, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są:

- 1) małżonek (wdowa i wdowiec); 2) rodzice, ojczym, macocha oraz osoby przysposabiające; 3) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej; 4) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności inne dzieci niż wymienione w pkt 3; 5) rodzeństwo; 6) dziadkowie; 7) wnuki; 8) osoby, nad którymi została ustanowiona opieka prawna.

Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu (art. 78 ww. ustawy). Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 4000 zł (art. 80) Stosownie do art 81 ust. 1 prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa w razie niezgłoszenia wniosku o jego przyznanie w okresie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, po której zasiłek przysługuje. Jeżeli zgłoszenie wniosku o zasiłek pogrzebowy w terminie określonym w ust. 1 było niemożliwe z powodu późniejszego odnalezienia zwłok lub zidentyfikowania osoby zmarłej albo z innych przyczyn całkowicie niezależnych od osoby uprawnionej, prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia pogrzebu (ust. 2 art. 81)

Dokumentem potwierdzającym okoliczności lub przyczyny, o których mowa w ust. 2, jest zaświadczenie Policji lub prokuratury, odpis zupełny aktu zgonu lub inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności lub przyczyn uniemożliwiających zgłoszenie wniosku (ust. 3 art. 81).

W niniejszej sprawie bezsporną okolicznością było, iż ubezpieczony z przyczyn niezależnych od siebie nie mógł przedstawić podstawowego dokumentu upoważniającego go do uzyskania zasiłku pogrzebowego po zmarłym ojcu, tj. jego aktu zgonu. Złożyła się na to skomplikowana wówczas sytuacja reżimu sanitarnego związanego z pandemią Sars-Cov2, konieczność uzyskania tego dokumentów w urzędzie obcego państwa, który z uwagi na rozwód ojca i zmianę przez niego nazwiska (jego „zniemczenia”) domagał się od ubezpieczonego dokonania skomplikowanych formalności w postaci m.in. przedłożenia świadectw dotyczących orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz przedstawienia dowodów na pokrewieństwo z H. P. (2). Prawie półtora roku trwało wydawanie przez Sąd Okręgowy w Rybniku stosownych świadectw. Ubezpieczony od razu po uzyskiwaniu stosownych dokumentów przesyłał je do Urzędu w Niemczech ale dopiero 26.09.2022 r. Urząd ten wydał mu akt zgonu ojca, przy czym fizycznie ubezpieczony otrzymał go dopiero w październiku 2022 r.. Ubezpieczony niezwłocznie po otrzymaniu aktu zgonu tj. 16.10.2022 r. sporządził wniosek o przyznanie mu zasiłku pogrzebowego przedkładając wszystkie wymagane przez ustawę informacje oraz dokumenty i wyjaśnienia. W ocenie Sądu pomimo przekroczenia przez ubezpieczonego terminu ustawowego na złożenie wniosku, wniosek ten powinien być rozpoznany albowiem ubezpieczony wykazał, że niedotrzymanie terminu do jego złożenia nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Ubezpieczony nie może ponosić negatywnych konsekwencji panującej wówczas na świecie sytuacji i działających ze znaczną opieszałością oraz zbyt dużym formalizmem różnych organów i Sądu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawa do zasiłku pogrzebowego.